

La Conferència Internacional "Entre Europa i el Nord d'Àfrica: jueus d'anada i tornada", està dedicada a l'estudi de les relacions entre les societats europees i nord-africanes, les poblacions jueves de la mediterrània i a l'antisemitisme. Amb especial atenció a Espanya i el Marroc, i a una població molt particular que ha actuat de pont entre les dues ribes des de molt abans de la expulsió de 1492; ens referim als hispanojueus i els seus descendents, els sefardites. No ens interessa tant centrar-nos en l'experiència particular de les diferents comunitats jueves locals, com la rellevància d'aquesta experiència per entendre qüestions més generals dels àmbits polític, econòmic, social i cultural de les relacions entre les dues ribes de la Mediterrània i les seves poblacions jueves, cristianes, i musulmanes. Els estudis existents demostren que els hispanojueus primer, i els seus descendents sefardites després, van contribuir a fer possible i fluides les relacions de tota mena entre les societats de les dues ribes de la Mediterrània; no obstant això, la persistència de prejudicis vells i nous han fet que, fins ara, la seva "tornada" no hagi estat exempta de problemes. Dedicant aquestes jornades al tema del paper dels jueus a la regió mediterrània pretenem donar continuïtat als treballs previs de Mercedes García Arenal, Mohammed Kenbib, John G. Everaert, Michel Laskier, Joan Baptista Vilar, Daniel Schroeter, Jean-Pierre Filippini i Eloy Martín Corrales, entre d'altres. Al mateix temps, pensem que és fonamental per entendre aquestes relacions, sovint caracteritzades per l'ambivalència i l'ambigüïtat, aprofundir en les nocions sobre els jueus dominants a Europa i a Espanya des de l'Edat Mitja, ja abordades extensament per Benzion Netanyahu, David Nirenberg, Antonio Domínguez Ortiz, Julio Caro Baroja, Haim Avni, Antonio Marquina, Bernd Rother, Gonzalo Álvarez Chillida o Danielle Rozenberg, entre d'altres. Alguns dels quals participaran en aquesta conferència aportant noves dades sobre la profunda estigmatització dels jueus a Europa en general i Espanya en particular.

Aquestes jornades no pretenen, però, tancar el tema, sinó posar de rellevància les múltiples dimensions d'aquesta experiència i suggerir nous àmbits de recerca que incideixin en la rellevància de l'experiència històrica jueva com a mediadors entre el nord i el sud del mediterrani, entre societats cristianes i societats musulmanes, i relacionar-ho amb la ambivalent situació juridicopolítica i simbòlic-conceptual d'aquestes poblacions jueves mediterrànies en les societats europees, imbuïdes de vells i nous prejudicis contra els jueus, així com l'impacte d'aquesta dinàmica a les relacions entre jueus i musulmans al Marroc i l'Imperi otomà.

Esperem amb aquestes jornades y el debat que puguin generar contribuir a reflexionar sobre un tema que ens mostra l'artificialitat de les fronteres conceptuales i geopolítiques a l'hora d'estudiar realitats socials i històriques que estan àmpliament interconnectades.

Informació

☎ 93 542 19 55

✉ departament.humanitats@upf.edu
<http://www.upf.edu/grimse>

Entrada lliure

Jornades Internacionals “ENTRE EUROPA I L'ÀFRICA DEL NORD: JUEUS D'ANADA I TORNADA”

27-28 de setembre de 2012

UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Campus Ciutadella. Auditori de Mercè Rodoreda

Ramon Trias Fargas, 25-27 08005 Barcelona

Coordinadors: Eloy Martín Corrales i Maite Ojeda Mata
 Comitè científic: Eloy Martín Corrales, Maite Ojeda Mata, Gonzalo Álvarez Chillida i Sadok Boubaker

Grup de Recerca en Imperis, Metròpolis i Societats Extraeuropees

Col·laboren

Dijous, 27 de setembre de 2012

MATÍ

Moderador: Eloy Martin Corrales (UPF)

9.00h-9.45h Registre, apertura i presentació de les jornades.

9.45h-10.30h Elisa Caselli (Groupe d'Études Ibériques, CRH, EHESS): Cuando de negocios se trata, siempre puede haber una excepción: judíos del Magreb en la Corte real castellana después de la expulsión de 1492.

Pausa-cafè

11.00h-11.45h Jaume Torras (UPF): Sefardites, moriscos i holandesos a la República corsària de Salé (s. XVII).

11.45h-12.30h Sadok Boubaker (Universitat de Tunis): « Le rôle des communautés juives de Tunis dans les relations commerciales et financières de la Régence avec le monde méditerranéen à l'époque moderne ».

12.30h-13.15h Discussió

TARDA

Moderadora: Maite Ojeda Mata (GRIMSE-UPF/AHCISP-UAB).

15.15h-16.00h Colette Zytnicki (Universidad de Toulouse-Le Mirail): Los judíos del Magreb en la historiografía colonial.

16.00h-16.45h Irene González (IREMAM-CNRS/GRESAM-UCLM): El colonialismo europeo y la labor educativa de la *Alliance Israélite Universelle* durante la primera mitad del siglo XX.

Pausa-café

17.00-17.45h Eloy Martín Corrales (UPF): Tensiones judeomusulmanas en el protectorado de España en Marruecos durante la II República.

17.45h-18.30h Discussió.

Divendres, 28 setembre de 2012

MATÍ

Moderador: Juan Carlos Garavaglia (UPF)

9.00h-9.45h Danielle Rozenberg (Institut des Sciences sociales du Politique, CNRS/ Université Paris Ouest Nanterre): La España contemporánea y los judíos.

9.45h-10.30h Gonzalo Álvarez Chillida (UCM): El antisemitismo en la Cataluña Contemporánea.

Pausa-cafè

11.00h-11.45h Fernando Bravo López (TEIM-UPF): El Talmud en el antisemitismo Español.

11.45h-12.30h Javier Domínguez Arribas (Universidad de Paris 13): Franquismo y conspiración judeomasónica.

12.30h-13.15h Discussió.

TARDA

Moderador: Gonzalo Álvarez Chillida (UCM)

15.15h-16.00h Maite Ojeda Mata (AHCISP-UAB/GRIMSE-UPF): Sefardíes en la masonería española y represión franquista: Barcelona, Melilla y protectorado de España en Marruecos.

16.00h-16.45h Antoni Luna (UPF): Reinención del Call judío de Barcelona: turistear la expulsión.

Pausa-cafè

17.00h-17.45h Discussió.

17.45h-19.00h Presentació del llibre *Identidades Ambivalentes. Sefardíes en la España contemporánea* de Maite Ojeda Mata.

19.00h Clausura de les jornades